

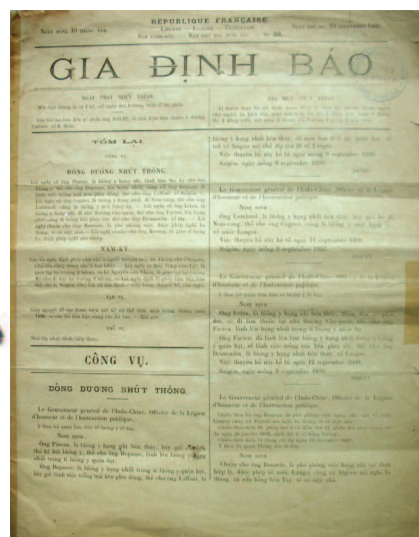
Vài thông tin về báo chí Việt Nam

Về những tờ báo đầu tiên

Tờ báo đầu tiên ở Việt Nam: đó là tờ *Le Bulletin Officiel de L'Expedition de la Conchinchine* (Công báo của cuộc viễn chinh xứ Nam Kỳ). Đây là tờ báo của thực dân Pháp, in bằng tiếng Pháp, số đầu tiên xuất bản vào ngày 29/9/1861.

Tờ báo quốc ngữ đầu tiên: là *Gia Định báo*, phát hành số đầu ngày 15/4/1865. Đây là tờ tuần báo, do học giả Trương Vĩnh Ký sáng lập và làm chủ nhiệm. Nội dung chính gồm phần công vụ chuyên về các vấn đề chính trị, pháp lý, công quyền và phần tạp vụ gồm các lĩnh vực: kinh tế, tôn giáo, văn hóa - xã hội. Sau đó, mở rộng thêm phần khảo cứu, nghị luận, gồm các bài dịch thuật, sưu tầm, khảo cứu, sáng tác thơ, văn... Đến năm 1897, *Gia Định báo* ngưng phát hành sau 44 năm tồn tại.

Tờ báo kinh tế đầu tiên: báo *Nông cổ mìn đàm* (ngôi uống trà bàn chuyện làm ruộng và đi buôn) có

HỒNG NHUNG (tổng hợp)

khổ 20x30cm, ra số đầu vào ngày 01/8/1901, phát hành thứ năm hàng tuần tại Sài Gòn.

Tờ báo song ngữ đầu tiên: tờ *Đại Việt tân báo*, phát hành năm 1905, một bên là chữ quốc ngữ, một bên là chữ Hán.

Tờ báo tỉnh đầu tiên: tuần báo *An Hà* là tờ báo tỉnh đầu tiên được phát hành ở Cần Thơ, tồn tại tới 20 năm sau khi xuất bản số đầu tiên vào năm 1912.

Tờ báo phụ nữ đầu tiên: báo *Nữ giới chung* (tiếng chuông của giới nữ) xuất bản vào thứ sáu hàng tuần tại Sài Gòn, chuyên về phụ nữ. Số 1 ra ngày 01/2/1918.

Tờ báo xuân đầu tiên: đầu năm 1918, tờ *Nam phong tạp chí* với ấn phẩm đặc biệt ghi ngoài bìa "Số Tết 1918" trở thành tờ báo tết đầu tiên, mở màn cho truyền thống làm báo xuân trong làng báo Việt Nam.

*"Chờ bao nhiêu đạo, thuyền không khẳm.
Đàm mấy thăng gian, bút chẳng tả".*

Nguyễn Đình Chiểu

Với nghề làm báo

Bác Hồ nhắc nhở những người làm báo: "Không biết rõ, hiểu rõ, chớ nói, chớ viết. Khi không có gì cần nói, không có gì cần viết, chớ nói, chớ viết cần".

Nhà báo Đỗ Phương nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Tổng Giám đốc Thông tấn xã Việt Nam: "Người làm báo phải có tri thức rất rộng và rất sâu, đặc biệt là có trách nhiệm với công việc của mình, với sản phẩm của mình, với mọi hiệu quả, hệ quả của sản phẩm đó".

Tờ nhật báo đầu tiên: bốn năm sau khi thành lập, báo *Trung Bắc Tân văn* ở miền Bắc tăng dần số phát hành và trở thành nhật báo đầu tiên. Từ tháng 01/1919, mỗi ngày xuất bản một số.

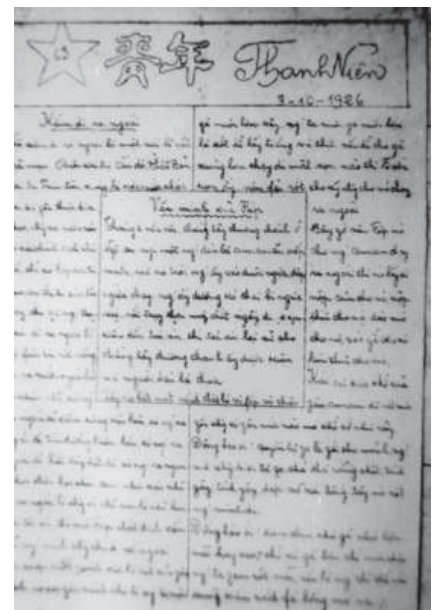
Tờ báo cách mạng đầu tiên: tuần báo *Thanh niên* do Lãnh tụ Nguyễn ái Quốc sáng lập và trực tiếp chỉ đạo, là cơ quan ngôn luận của Tổng bộ Việt Nam Thanh niên Cách mạng đồng chí Hội với mục tiêu truyền bá Chủ nghĩa Mác-Lênin và cách mạng tháng Mười Nga vào Việt Nam. Báo *Thanh Niên* vừa có tác dụng định hướng, vạch lối chỉ đường cho cách mạng, vừa làm nhiệm vụ: "Nói cho dân hiểu, dân

nhớ, dân theo, dân làm". Số đầu tiên ra ngày 21/6/1925.

Tờ báo văn học đầu tiên: tờ *An Nam tạp chí*, xuất bản số đầu tiên ngày 1/7/1926 do nhà thơ Tản Đà (Nguyễn Khắc Hiếu) sáng lập.

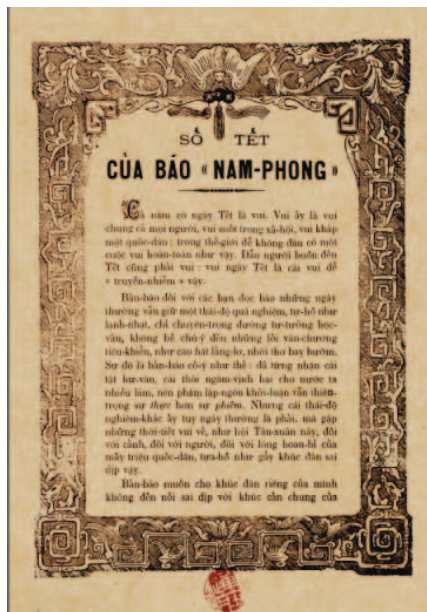
Tờ báo đầu tiên ở miền Trung: là tờ *Tiếng Dân*, do nhà chí sĩ Huỳnh Thúc Kháng đồng sáng lập và trực tiếp làm chủ nhiệm, kiêm chủ bút. Ngày 10/8/1927, số báo đầu tiên của *Tiếng Dân* được xuất bản. Trụ sở của *Tiếng Dân* đóng tại đường Đông Ba (Huế). Ngày 24/4/1943, sau khi phát hành được 1.766 số báo, *Tiếng Dân* bị thu hồi giấy phép và phải đình bản.

Tờ báo tôn giáo đầu tiên: nguyệt san *Pháp âm* do Thượng tọa Thích Khánh Hoà làm chủ nhiệm là tờ báo tôn giáo đầu tiên, truyền bá đạo Phật ở Việt Nam. Số 1 ra ngày 13/8/1929.

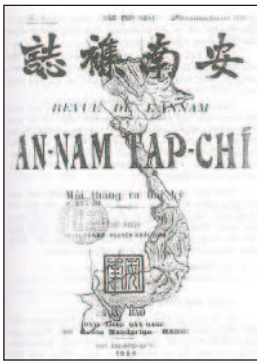
Tờ báo khoa học kỹ thuật đầu tiên: tờ *Khoa học tạp chí* do Nguyễn Công Tiểu sáng lập và làm chủ nhiệm kiêm chủ bút, xuất bản tại Hà Nội. Số 1 ra ngày 01/7/1931.

Tờ báo hài đầu tiên: so với những lĩnh vực khác, báo chí trào phúng ít hơn và ra đời muộn hơn. Tờ báo hài đầu tiên của Việt Nam mang tên *Duy tân* được xuất bản tại Hà Nội từ năm 1931.

Trang bìa và trang mở đầu số Tết Mậu Ngọ -1918 của tạp chí Nam phong

►► Muôn Màu Cuộc Sống

Tờ báo dành cho thiếu niên, nhi đồng đầu tiên: báo *Cậu ấm cô chiêu*. Số đầu tiên ra ngày 08/5/1935, tại Hà Nội, phát hành hàng tuần.

Tờ báo điện tử đầu tiên: tờ *Saigon news cd* do Công ty Scitic cùng Saigon News phối hợp xuất bản là báo điện tử đầu tiên của Việt Nam. Nội dung tờ báo chứa gọn trong một đĩa cd room, số 1 được phát hành vào tháng 5/1997. Còn nhật báo điện tử đầu tiên là báo Nhân dân điện tử - nhật báo này bắt đầu phát hành trên mạng internet từ ngày 21/6/2000.

Tờ báo Việt Nam đầu tiên được phát hành ở châu Âu: từ tháng 4 năm 2001, Việt Nam trực tiếp in và phát hành tại châu Âu tờ báo thí điểm đầu tiên là tờ *Le Ourrier* của TTXVN.

Về những “kỷ lục” của báo chí Việt Nam

Khố báo nhỏ nhất: tờ *Lao tù* Tạp chí do Chi bộ Đảng nhà tù Hỏa Lò, viết bằng mực tím, dày 14 trang, chỉ có kích thước 10x8cm được thực hiện bí mật. Còn phát hành chính thức là tờ *Công Nông binh* của Tỉnh ủy Hà Tĩnh xuất bản trong những năm 1930-1931 với kích thước 13x19cm.

Khố báo lớn nhất: là nhật báo *Người Việt* phát hành tại Sài Gòn trong năm 1971, với kích thước 49x84cm.

Tờ báo tồn tại ngắn nhất, lâu nhất: tờ báo tồn tại rất ngắn, chỉ xuất bản 1 số rồi đình bản là tạp chí giáo dục

và thương mại mang tên Á-Âu phát hành tại miền Nam, chỉ ra được 1 số duy nhất ngày 01/01/1942. Ngược lại có nhiều tờ báo tồn tại liên tục nhiều chục năm như báo Lao động của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, suốt từ khi ra số đầu ngày 20/7/1946,

báo liên tục phát triển, ngày nay vẫn đang lớn mạnh và được bạn đọc cả nước mến mộ.

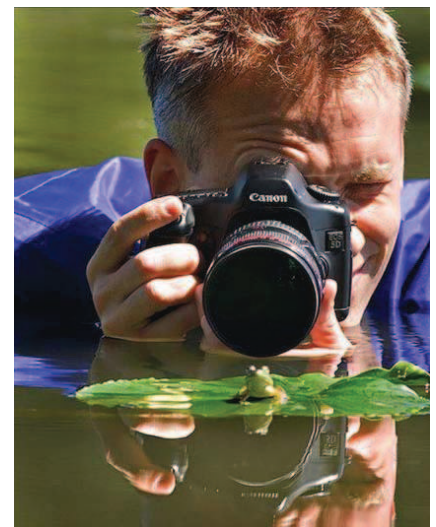
Tên tờ báo ngắn nhất, dài nhất: tuần báo *Em* xuất bản tại Sài Gòn trong năm 1948 có lẽ là tờ báo có tên ngắn nhất (vì chỉ gồm 2 chữ cái, không dấu). Kỷ lục ngược lại thuộc về một tạp chí kinh tế đối ngoại hiện hành của Bộ Giao thông Vận tải mang tên *Thương mại và Hợp tác quốc tế Giao thông Vận tải* (gồm 38 chữ cái, 8 dấu).

Tờ báo có số phát hành mỗi kỳ nhiều nhất: kỷ lục về số lượng phát hành mỗi kỳ thuộc về Báo *Công an thành phố Hồ Chí Minh* hiện nay: xuất bản 2 kỳ/tuần, mỗi kỳ không dưới 420.000 tờ và một đặc san/tuần với số lượng khoảng 80.000 tờ.□

Truyện cười nghề nghiệp

Đang biên tập bài viết của một phóng viên, thư ký tòa soạn gọi anh này lên khiển trách: - Bài này chỉ cần viết trong 50 chữ, mà anh viết tới 500 chữ! Anh có biết một diện tích như vậy trên mặt báo giá bao nhiêu tiền không? Mang về “cô đặc” lại cho tôi!. Cuối cùng, tin đó được đăng như sau: Nguyễn Thanh X., Hà Nội. Tới 22/5, bật lửa soi xem xăng xe còn hay hết. Xăng còn, X. thọ 30 tuổi!...

Sưu tầm

Phải biết hy sinh vì nghệ thuật!